

Kvittering på innsendt svar på Høring av forslag om delingsordning for fornybar kraft tilpassa næringsområde

Saksnummer: 23/1439

Sak: Høring av forslag om delingsordning for fornybar kraft tilpassa næringsområde

Levert: 03.02.2025 16:01

Svartype: Med merknader

Eg svarte som: Arbeidsgiverorganisasjon

Avsendar: NHO Elektro

Kontaktperson: Andreas Strømsheim-Aamodt

Kontakt e-post: andreas.aamodt@nho.no

Høring av forslag om delingsordning for fornybar kraft tilpasset næringsområder

Innspill fra NHO Elektro

Innledende merknader

NHO Elektro stiller seg positive til at det endelig foreslås en delingsordning som muliggjør deling av fornybar kraft på tvers av eiendomsgrenser. Dette er et viktig steg for å stimulere til økte investeringer i solkraft, samtidig som ordningen legger til rette for økt lokalt forbruk. En slik ordning er avgjørende for å oppnå regjeringens målsetting om å styrke fornybar kraftproduksjon i Norge.

Produksjon og lokalt forbruk av solkraft og andre former for fornybar kraft innebærer betydelige fordeler, både samfunnsøkonomisk og miljømessig. Foruten å bidra til en bedre kraftbalanse i en tid der denne vil bli stadig mer anstrengt, hjelper lokal fornybar kraftproduksjon Norge med å oppfylle sine klimamål, styrke energisikkerheten og skape nye arbeidsplasser innen fornybar energi. Lokal kraftproduksjon kan også redusere belastningen på strømmettet. Dette gjelder spesielt i kombinasjon med batterilagring og annen forbrukerfleksibilitet, som kan øke selvforsyningsgraden i lokale energisamfunn og næringsparker.

Vi anser gode delingsløsninger som helt avgjørende for at Norge skal kunne nå målet om 8 TWh solkraftproduksjon innen 2030. En raskere utbygging av solkraft vil ikke bare styrke kraftproduksjonen, men også redusere behovet for mer konfliktfylte kraftprosjekter. Dette vil sikre en mer bærekraftig og akseptabel utbygging av fornybar kraft i Norge.

NHO Elektro er også positive til flere av de endringene som departementet foreslår, sammenlignet med det opprinnelige forslaget fra Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Særlig verdsettes forslaget om utvidet deling innen et sammenhengende næringsområde, samt at strukturen på nettariffene ikke skal avskåre enkeltaktører fra deltakelse i delingsløsningen. Slike tilpasninger styrker grunnlaget for bredere deltakelse og bedre utnyttelse av de tilgjengelige ressursene.

Til tross for de positive sidene ved forslaget, mener vi det er behov for enkelte

endringer i forslagetets avgrensninger. Disse endringene vil etter vår vurdering bidra til å realisere enda mer av potensialet som ligger i lokalt forbruk og forbrukerfleksibilitet. Dette vil igjen sikre enda større samfunnsøkonomiske og miljømessige gevinster.

Vi ser frem til at våre innspill vurderes og inkluderes i det videre arbeidet med å utforme en endelig delingsordning som fremmer både vekst og bærekraft i solkraftsektoren.

Avgrensninger mht effekt og areal

NHO Elektro stiller seg bak departementets forslag om at produksjonsanlegg for fornybar kraft med samlet installert effekt inntil 5 MW (AC) kan inngå i en delingsordning. En slik avgrensning er hensiktsmessig for å sikre at ordningen omfatter anlegg av en betydelig størrelse, samtidig som den forhindrer uheldige konsekvenser for kraftsystemet.

Videre støtter vi forslaget om at kun produksjonsanlegg på bebygd areal som er bebygd for et annet formål enn produksjonsanlegget selv, kan inngå i delingsordningen. Dette er et fornuftig tiltak for å sikre at delingsløsningen ikke fører til inngrep i urørt natur eller uønsket arealbruk. Ved å begrense ordningen til eksisterende bebygde områder, kan man oppnå en balansert utvikling som tar hensyn til både miljø- og energipolitiske hensyn. Definisjonen av «bebygd areal som er bebygd for et annet formål enn produksjonsanlegget selv» bør gjelde alle anlegg som er montert på bygg eller tilkoblet byggets elektriske anlegg. Dette sikrer at bakkemonterte anlegg på gråarealer i næringsparker og solcelleanlegg på parkeringsplasser ikke ekskluderes

Vi ser verdien av å ekskludere rene produksjonsanlegg fra denne typen delingsordninger. Dette bidrar til å sikre at ordningen får et tydelig fokus på lokal kraftproduksjon og -forbruk, noe som igjen styrker selvforsyningsgraden i lokalsamfunn og næringsparker. NHO Elektro anerkjenner behovet for en slik avgrensning og stiller seg bak den foreslåtte innretningen.

Nøkkel for fordeling av overskuddsstrøm

NHO Elektro mener at nøkkelen for fordeling av overskuddsstrøm må tilby produsentene langt større tilpasningsmuligheter enn det som foreslås i høringsutkastet. Vi støtter at nettselskapet skal tilby produsentene valget mellom lik fordeling og valgfri statisk fordeling mellom målepunktene. Samtidig mener vi at dynamiske fordelingsnøkler også må tilbys som en del av ordningen. Dette innebærer at produsenter skal kunne velge fordelingsnøkler som sikrer mest mulig lokalt forbruk av overskuddsstrøm, samt nøkler som gir produsenten kontroll over overskuddsstrøm som eksporteres ut av delingsløsningen. Slike tiltak vil legge til rette for rasjonell lokal utnyttelse og bidra til enkle og forutsigbare oppgjør mellom aktørene i delingsordningen.

Det bør videre presiseres at det er produsentens ansvar å kontakte sitt nettselskap for å oppgi hvilke nettkunder som skal motta tildelt kraft, samt hvordan kraften skal fordeles. Dette sikrer en tydelig ansvarsfordeling og bidrar til å effektivisere administrasjonen av delingsordningen. NHO Elektro mener at slike tilpasninger vil styrke ordningens funksjonalitet og attraktivitet for alle involverte parter.

Avgrensninger på bakgrunn av struktur på nettleien

NHO Elektro merker seg at RME opprinnelig foreslo at kunder uten energiledd som gjenspeiler marginale tap ikke skulle få delta i ordningen på grunn av mulige omfordelingsvirkninger. Vi deler departementets vurdering om at slike omfordelingsvirkninger vil være minimale.

Studier, blant annet fra rapporten «Samfunnsøkonomisk analyse av 8 TWh solkraft – Virkemidler for 8 TWh solkraft innen 2030» (DNV og Menon Economics, 2024), viser at omfordelingsvirkningen er begrenset til mindre enn et kvart øre/kWh for hver TWh solkraftproduksjon som produseres og deles blant kunder med lavt kraftforbruk. Videre viser samme analyse at reduksjonen i kraftprisene som følge av økt kraftproduksjon vil overstige økningen i nettleie som følge av omfordelingsvirkninger, noe som innebærer at alle strømkunder vil oppleve en absolutt reduksjon i strømkostnadene, uavhengig av om de har egenproduksjon, deltar i delingsordningen eller ikke.

Vi mener derfor at omfordelingsvirkninger ikke bør tillegges vekt i fastsettelsen av delingsordningens avgrensninger og NHO Elektro støtter derfor departementets beslutning om ikke å avgrense ordningen til kunder med forbruk over 100 000 kWh per år. En inkluderende ordning vil bidra til å oppfylle nasjonale klimamål og øke oppslutningen rundt lokal solkraftproduksjon.

Geografisk avgrensning

Departementet foreslår at kraft kan deles innenfor et «sammenhengende næringsområde», som inkluderer næringsområder, næringsparker og industri-parker hvor virksomheter er samlokalisert og samarbeider om fellesfunksjoner. Samtidig er det presisert at generell næringsbebyggelse i by- og sentrumsområder ikke omfattes.

NHO Elektro mener imidlertid at dette forslaget etterlater et for stort tolkningsrom. Det er uklart om offentlige bygg, landbruksbebyggelse, idrettsanlegg, skoler eller andre bygg som er samlokalisert med næringsområder, kan inkluderes i ordningen. Videre er det usikkerhet knyttet til ukommersielle aktører som leier lokaler i næringsområder.

For å sikre en mer forutsigbar og inkluderende ordning anbefaler NHO Elektro at det tillates fri deling mellom alle kunder, unntatt husholdninger, innenfor samme høyspentradial. Alternativt bør alle nettkunder på samme sekundærside av en trafokrets kunne delta i delingsordningen. Dette vil bidra til en mer fleksibel ordning som ivaretar behovene til et bredt spekter av aktører, samtidig som delingsordningens omfang naturlig vil begrenses av 5 MW-grensen.

Energilagring

Departementet foreslår at nettkunder kun kan delta med eget batteri dersom batteriet er tilknyttet samme målepunkt som den fornybare kraftproduksjonen. Det foreslås også at nettkunder som mottar tildelt produksjon bare kan delta med eget batteri dersom batteriet ikke har en teoretisk mulighet til å levere strøm ut på nettet. Departementet begrunner disse begrensningene med begrensninger i Elhub.

NHO Elektro mener at dagens begrensninger i Elhub ikke bør hindre fremtidig rasjonell deling og oppfyllelsen av nasjonale mål om økt solkraftproduksjon. Så lenge det ikke eksisterer nettmessige begrensninger, bør kraft kunne flyte fritt mellom aktører i delingsordningen uten at dette utløser økte avgifter og nettleie for deltakerne. Dette vil stimulere til økt deltakelse og bedre utnyttelse av

lokalprodusert kraft.

Vi anbefaler derfor at forskriften i stedet skisserer en ønsket løsning som Elhub får i oppgave å tilrettelegge for. NHO Elektro har vært i dialog med Elhub, der vi blant annet har diskutert tekniske muligheter og begrensninger knyttet til vår foretrukne løsning. Vårt etterlatte inntrykk er at Elhub er i stand til å utvikle nødvendig funksjonalitet uten behov for tilleggsbevilgninger eller endringer i reguleringen av Elhub, dersom forskriften åpner for dette.

Avsluttende merknader

NHO Elektro ønsker å understreke viktigheten av å etablere en fleksibel, inkluderende og fremtidsrettet delingsordning for fornybar kraft. En slik ordning må legge til rette for en rasjonell utvikling og bruk av det eksisterende kraftnettet, samtidig som den stimulerer til økt produksjon og lokalt forbruk av fornybar kraft i tråd med våre nasjonale ambisjoner og mål.

For å sikre at delingsordningen gir maksimal samfunnsøkonomisk og miljømessig nytte, mener vi det er avgjørende at ordningen:

- Har brede deltakelsesmuligheter og ikke unødvendig ekskluderer aktører.
- Legger opp til enkle og forutsigbare administrasjons- og fordelingsmekanismer.
- Tar hensyn til nasjonale mål for økt fornybar kraftproduksjon og klimamålsettinger.

Gjennom å legge til rette for økte investeringer i solkraft og annen lokal kraftproduksjon), økt bruk av energilagring og forbrukerfleksibilitet, kan vi sikre en klimavennlig og robust energiforsyning. NHO Elektro ser frem til en videre dialog og oppfordrer til at departementet tar med seg våre anbefalinger i den videre utformingen av forskriftsendringene.

Med vennlig hilsen

Tore Strandskog

Direktør næringspolitikk, NHO Elektro

Alle svar må gjennom ei manuell godkjenning før dei kan visast på regjeringa.no.